

ตำบลลำนางแก้ว

อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา

ปฏิบัติและเรียนรู้ เป็นครูสอนปัญญา

สารบัญ

- ๐๗ สภาพแวดล้อม
- ๐๘ ความเป็นมา
- ๑๖ ก้าวเดินด้วยความปลอดภัย
- ๑๘ กลไกการขับเคลื่อน
- ๒๔ รูปธรรมความสำเร็จในพื้นที่
- ๓๖ แผนที่ความรู้
- ๓๘ ลครายจ่าย = เพิ่มรายได้
- ๔๒ ภาคผนวก

นิยามความปลอดภัยของตำบลลำปางแก้ว

“ดำเนินชีวิตอยู่บนหลักความมีเหตุมีผล
ด้วยการผลิตแบบพึ่งพาตนเอง การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตำบล
ด้วยการมีระบบการออกในชุมชนและความพอประมาณ
ด้วยการอยู่อย่างพอใจในสิ่งที่ตนมี”

โมเดลลำนางแก้ว : สู่ความเป็นตำบลวิถีพอเพียง

สภาพ แวดล้อม

ตำบลลำนางแก้วเป็นชุมชนที่พึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติ อาศัยความอุดมสมบูรณ์ของป่าในการดำรงชีวิตและสร้างรายได้ แต่ความอุดมสมบูรณ์เหล่านี้ไม่ได้มีตลอดเวลา เมื่อป่าเกิดการเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนา ชุมชนจึงหันกลับมาดูแลรักษาป่าอีกครั้ง ด้วยการสร้างให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ของทั้งผืนป่าและปลูกฝังการดูแลรักษาป่าไปพร้อมกัน เพื่อให้ชุมชนกลับมาพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่าได้อีกครั้ง

ตำบลลำนางแก้ว ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดนครราชสีมา มีเนื้อที่ทั้งหมด ๖๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๐,๖๒๕ ไร่ สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มสลับที่ราบเชิงเขา ประกอบด้วย ๕ หมู่บ้าน จำนวนประชากรประมาณ ๔,๕๐๐ คน ประชากรตำบลลำนางแก้วส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือ ทำไร่ไถนา ไร่หมุนไร่สลับ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ทำนา และอีกส่วนหนึ่งออกไปทำงานยังภาคอุตสาหกรรม มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ได้แก่ คลองตามธรรมชาติทั้ง ๓ แห่ง คือ คลองชัยยาง - ชัยน้อย คลองลำประโคน และคลองลำนางแก้ว นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่ อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กชัยยาง อ่างเก็บน้ำขนาดเล็กชัยน้อย อ่างเก็บน้ำขนาดกลางหินตะไกร และมีบ่อน้ำบาดาล พื้นที่ป่าไม้ของตำบลลำนางแก้วมีพื้นที่ครอบคลุมประมาณ ๒๖,๖๘๕ ไร่ บางส่วนเกิดจากโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ เมื่อประมาณปี พ.ศ.๒๕๓๘ โดยชาวบ้านได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่า ทำให้ผืนป่ามีสภาพสมบูรณ์เต็มไปด้วยพันธุ์พืชหลากหลายชนิด เกิดผลผลิตจากป่าที่สามารถนำมาจำหน่ายเป็นอีกอาชีพเสริมของชาวบ้าน ในตำบลลำนางแก้วประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ทั้งยังมีการจัดประเพณี และพิธีกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

ความเป็นมา

ตำบลลำนางแก้ว เป็นตำบลที่มีประชากรจากพื้นที่ต่างๆ เข้ามาอาศัยและจับจองที่ดินเพื่อประกอบอาชีพ เนื่องจากเป็นเส้นทางที่มีการอพยพของกลุ่มคนที่เข้ามาอยู่ร่วมกันในพื้นที่จำนวนมาก ทำให้พัฒนาการของชุมชนแต่ละชุมชนมีช่วงเวลาที่แตกต่างกันออกไป จนกระทั่งปัจจุบันตำบลลำนางแก้วได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะจากสภาตำบลลำนางแก้ว เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลลำนางแก้ว ตาม

พระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงฐานะสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ เมื่อมกราคม ปี พ.ศ.๒๕๓๘ และต่อมาตำบลลำนางแก้วได้ยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลลำนางแก้ว ในวันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๐ ทำให้ตำบลเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาหลายประการสามารถสรุปได้ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๑

ยุคก่อตั้งชุมชนสร้างบ้านแปงเมือง

ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นยุคของการสร้างชุมชน โดยกลุ่มคนที่เข้ามาอาศัยในพื้นที่แถบตำบลนางแก้วมีทั้งกลุ่มที่เข้ามาอาศัยตั้งแต่เริ่มจับจองพื้นที่ใหม่ จนกระทั่งมีการอพยพมาจากที่อื่นๆ ในเขต จังหวัดนครราชสีมา โดยชุมชนแรกที่มีการรวมกลุ่มคนและตั้งเป็นชุมชนขึ้น คือ ชุมชนลำประโคน ซึ่งมีอาณาเขตการสร้างชุมชนถึงบ้านลำนางแก้วในปัจจุบัน ต่อมาจึงเกิดชุมชนอื่นๆ ขึ้นพร้อมทั้งการสร้างวัดและโรงเรียนเพิ่มขึ้นอีกหลายแห่ง ได้แก่ วัดลำนางแก้ว โรงเรียนบ้านลำนางแก้ว วัดบ้านซับน้อย และโรงเรียนพัศทะเล

พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๘

ยุคส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ

เป็นช่วงเวลาที่กลุ่มคนจากที่ต่างๆ ได้อพยพเข้ามาจับจองที่ดินและมีการซื้อขายที่ดินเพื่ออยู่อาศัยมากขึ้น ประกอบกับมีการบุกเบิกที่ทำกินเพื่อเป็นการปลูกพืชไร่ พื้นที่ป่าถูกปรับสภาพเพื่อปลูกมันสำปะหลังและอ้อย พร้อมกับเริ่มใช้ปุ๋ยเคมี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ รัฐบาลมีนโยบายการรักษาผืนป่าเพื่อเป็นเขตอนุรักษ์ ได้มีคำสั่งให้ย้ายคนออกจากป่า ทำให้หลายครอบครัวขาดที่ดินทำกิน ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เริ่มโครงการปลูกป่ายูคาลิปตัสในเขตป่าภูหลวง ๔ โดยกรมป่าไม้เป็นผู้ดำเนินการจ้างคนในชุมชนที่ไม่มีที่ดิน

พ.ศ. ๒๕๓๔-๒๕๕๐

ยุคฟื้นฟูป่าและพัฒนชุมชน

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ตำบลลำนางแก้วได้เข้าร่วมโครงการปลูกป่าฯ กับ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยได้รับความร่วมมือของกรมป่าไม้ ประสานงานผ่านผู้นำชุมชนคือ กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ในระหว่างที่มีการส่งเสริมการปลูกป่า ยังได้สนับสนุนทุนให้กับชุมชนเพื่อส่งเสริมอาชีพ เช่น การทำอูและ การเลี้ยงไก่ แต่ด้วยไม่มีวิธีการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้กลุ่มอาชีพต่างๆ ไม่มีการดำเนินการต่อในระยะต่อมา จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ กระทรวงสาธารณสุขเริ่มมีการพัฒนาระบบประปาให้กับชุมชน ทำให้ชุมชนมีการพัฒนามากขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ กระทรวงมหาดไทยได้เข้ามาสนับสนุนโครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนให้ดำเนินการตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเข้ามาของโครงการ SML ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ตำบลลำนางแก้วจึงเข้าร่วมโครงการรักษป่า สร้างคน ๘๔ ตำบล วิถีพอเพียง ของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

■ กุณตำบล

ในอดีตตำบลลำนางแก้วมีการพึ่งพิงทรัพยากรธรรมชาติ โดยเริ่มต้นจากการเป็นพรานป่าล่าสัตว์ รวมถึงการประกอบอาชีพในการทำไร่ ทำนา ซึ่งในการประกอบอาชีพนี้เองที่ทำให้มีการสร้างงานที่เกิดจากภูมิปัญญาที่สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน พร้อมการปรับใช้ให้เหมาะสมกับการปรับวิถีการผลิตสู่ความพอเพียงได้ผ่านกระบวนการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ ที่สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาชุมชนทั้งทางด้านกายภาพ และทางด้านการรวมกลุ่มเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน รวมทั้งการพัฒนาจากความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น นอกจากนี้การเข้าร่วมโครงการปลูกป่าฯ จนเกิดเป็นรูปธรรมของความพยายามในการพึ่งตนเอง ทั้งยังมีผู้นำชุมชนที่เป็นปราชญ์ชุมชน ผู้รู้ในชุมชนด้านต่างๆ ในการเสริมสร้างให้เกิดแนวทางในการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 💧

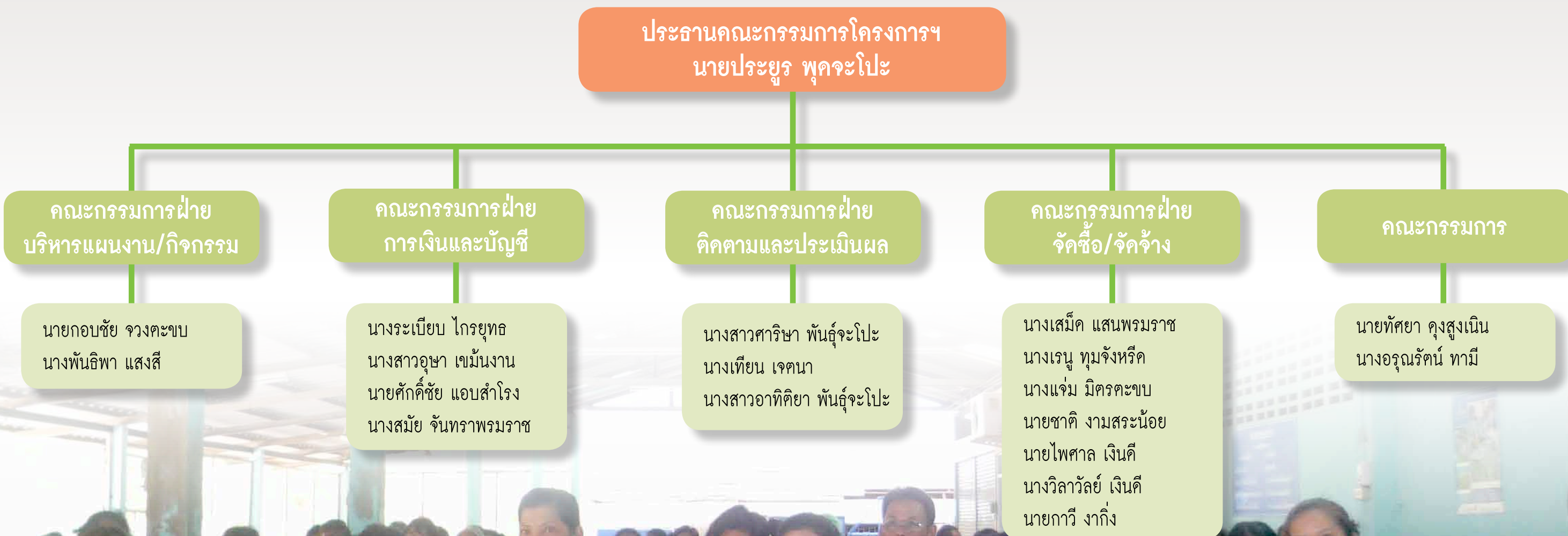

ก้าวเดิน ด้วยความพอเพียง

ตำบลลำนางแก้วเป็นตำบลที่เข้าร่วมกระบวนการทำงานกับโครงการรักษ์ป่า สร้างคน ๘๔ ตำบล วิถีพอเพียง เมื่อปลายปี พ.ศ.๒๕๕๑ ในระยะที่ ๒ โดยได้รับคัดเลือกจากพื้นที่ที่มีการดำเนินงานตาม โครงการปลูกป่าฯ ของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) หลังจากมีการแนะนำโครงการฯ กับหน่วยงาน ในท้องถิ่นรวมถึงผู้นำชุมชนของตำบล ต่างตอบรับเนื่องจากถือเป็นโอกาสอันดีที่มีโครงการฯ เข้ามา ร่วมสนับสนุน ส่งเสริมให้ชุมชนเกิดกลไกในการขับเคลื่อน โดยได้มีการจัดตั้งคณะทำงานโครงการฯ เพื่อเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนตามเป้าหมายโดยการสร้างความเข้าใจโครงการฯ คัดเลือกคนร่วมงาน

วางระบบการทำงาน มีการใช้เครื่องมือ ข้อมูลเศรษฐกิจพลังงานครัวเรือน บัญชีครัวเรือน เพื่อให้ครัวเรือน พอเพียงอาสาวิเคราะห์ตัวตน ค้นหาทางออกเพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาทักษะความรู้ บุคลากร ด้วยการคิดค้นวางแผนวิถีพอเพียงร่วมกัน พร้อมทั้งติดตาม และสรุปผล พร้อมทั้งร่วมประสานภาคี สร้างเครือข่ายสนับสนุนการทำงานด้านต่างๆ ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแนวคิด และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการพึ่งตนเอง ทั้งด้านวิถีชีวิต ปัจจัยการผลิตพลังงาน ทางเลือก รวมไปถึงการดูแลป่า ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้เกิดความยั่งยืน

คณะกรรมการโครงการฯ ตำบลลำปางแก้ว

ในกลไกของการขับเคลื่อน เริ่มจากการคัดเลือกคณะกรรมการโครงการฯ ด้วยการเปิดเวทีชี้แจงและสร้างความเข้าใจของโครงการฯ ซึ่งมีผู้แทนจากทุกภาคส่วนที่เป็นหน่วยงานภาคีของท้องถิ่น ตัวแทนชาวบ้านซึ่งผู้ใหญ่บ้านเป็นคนคัดเลือกและเชิญเข้ารับฟังการชี้แจงโครงการฯ และตัวแทนแต่ละหมู่บ้านคัดเลือกสมาชิกของหมู่บ้านตนเข้ามาเป็นกรรมการโครงการฯ มีทั้งผู้ช่วยกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ครู และที่สำคัญกลุ่ม อสม. ที่ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง โดยชาวบ้านมองว่ากลุ่ม อสม. มีจิตอาสาในการทำงานให้กับชุมชนรวมทั้งมีเวลาให้กับโครงการฯ ด้วย ที่สำคัญคณะกรรมการชุดนี้มีแกนหลักที่เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนงานคือ กลุ่ม อสม. ที่เป็นผู้หญิง ทำให้มีการดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยสามารถแบ่งเป็นฝ่ายต่างๆ ได้ทั้งหมด

ทีมงานภาคสนาม ปตท.

เจ้าหน้าที่ประจำตำบล

ในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ประจำตำบล เป็นการคัดเลือกโดยคณะกรรมการชุมชนร่วมกับโครงการฯ ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ประจำตำบล โดยเน้นบุคคลที่เป็นลูกหลานในตำบลเพื่อทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานโครงการฯ ประสานงานระหว่างโครงการฯ กับตำบล และสนับสนุนให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันในช่วงเริ่มต้นการดำเนินงานของโครงการ มีการปรับเปลี่ยนเครื่องมือและแนวทางการดำเนินงานบ่อยๆ ทำให้ในระยะเริ่มต้นของการทำงานค่อนข้างเกิดการเรียนรู้ได้น้อย แต่เมื่อได้รับแรงกระตุ้นจากกรรมการและเริ่มเข้าหาชุมชน รวมถึงเวทีประชุมของเจ้าหน้าที่ที่มีการแลกเปลี่ยนกลยุทธ์ในการทำงานชุมชน ทำให้เจ้าหน้าที่ประจำตำบลเกิดการเรียนรู้มีการปรับตัวที่ดีขึ้น

เจ้าหน้าที่ประจำภาค

เป็นผู้คอยกำกับดูแลและให้การสนับสนุนให้กับเจ้าหน้าที่ประจำตำบลเพื่อให้เกิดการหนุนเสริมในการขับเคลื่อนงานตำบล ซึ่งเจ้าหน้าที่ประจำภาคเป็นผู้มีทักษะในด้านการจัดทำระบบเอกสาร รายงานรวมถึงการรายงานทางบัญชีและการเงิน ตลอดจนมีประสบการณ์ในการทำงานพัฒนาชุมชน จึงเป็นกำลังสำคัญในการให้คำปรึกษาแนะนำให้กับเจ้าหน้าที่ประจำตำบลได้ดี

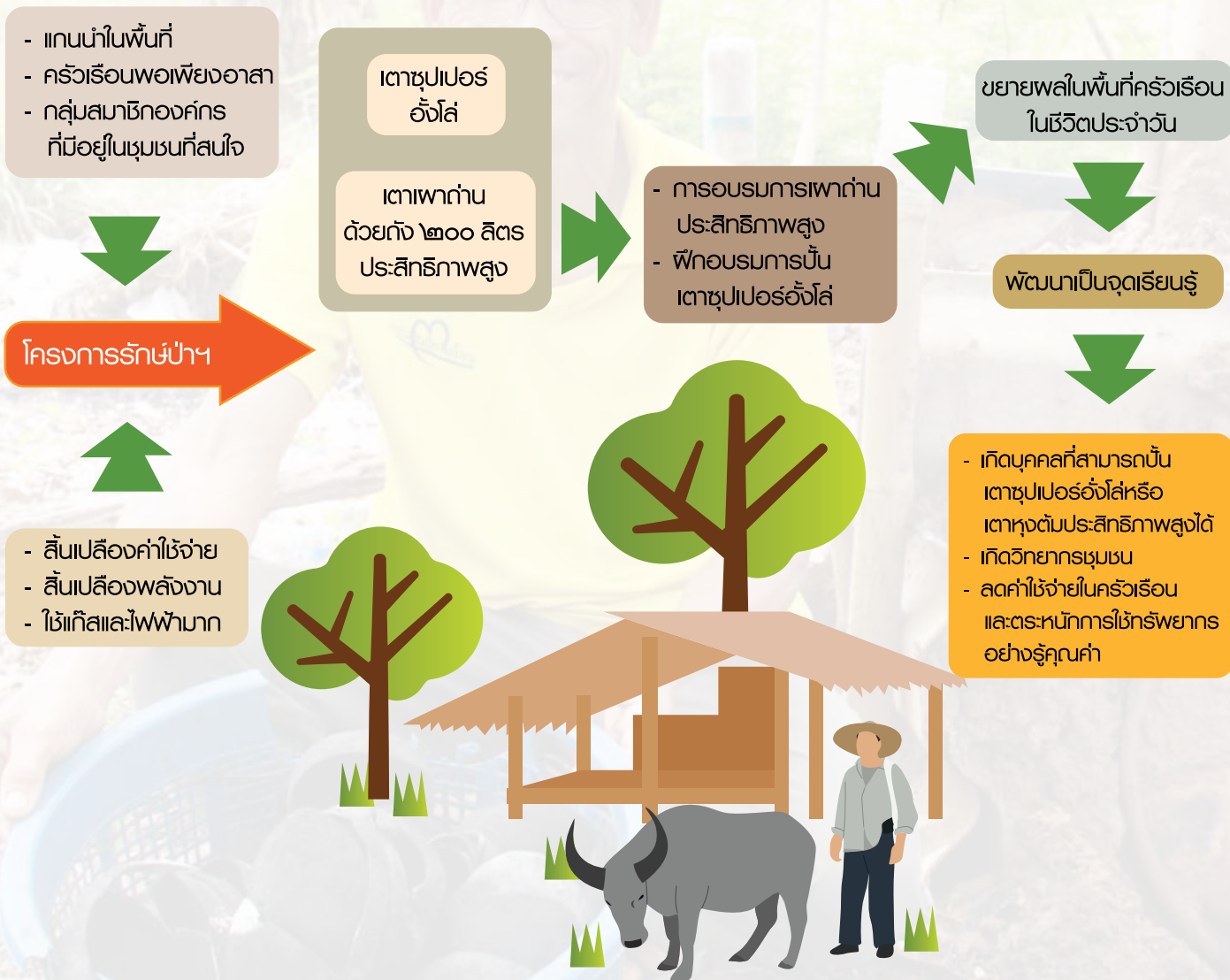

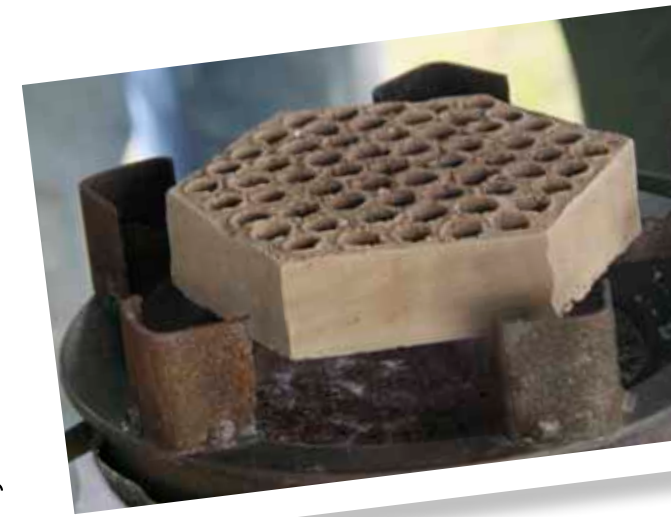
ที่ปรึกษาภาค

มีบทบาทในการบริหารเชิงการจัดการระดับภาค กำกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบและกฎเกณฑ์ของโครงการฯ ติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามแผนตำบลฯ และคอยให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าหน้าที่โครงการฯ ของภาคอีสาน 📍

รูปธรรมความสำเร็จในพื้นที่ พลังงานทางเลือก

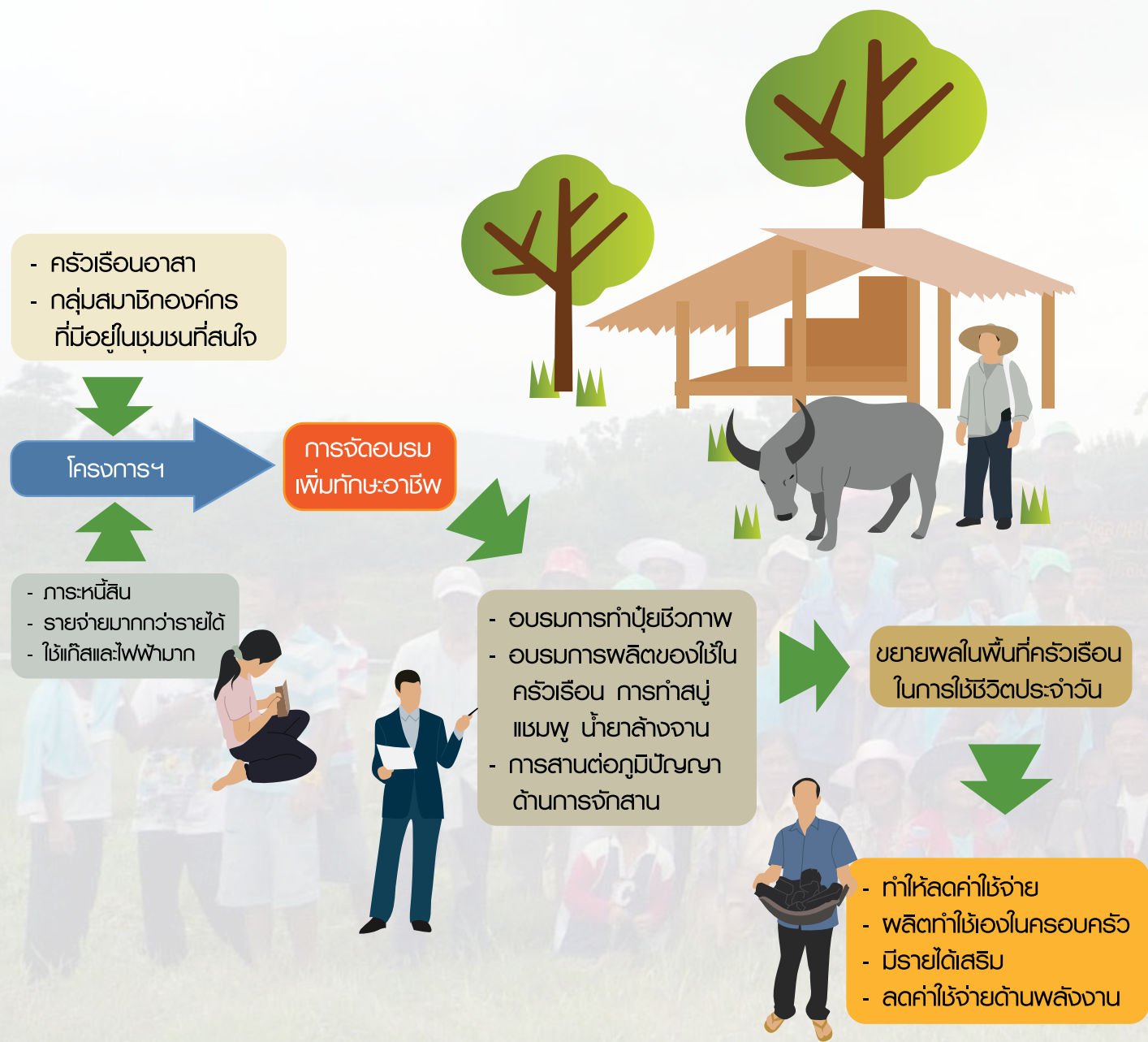

จากการ
วางกระบวนการ
พัฒนาตามแนวทาง
วิถีพอเพียง ที่มีการ
ใช้ข้อมูล ECEN มา

วิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลศักยภาพของตำบล โดยเน้นกิจกรรม
ที่เป็นการลดค่าใช้จ่าย พบว่าตำบลลำนางแก้วมีการใช้แก๊ส
และไฟฟ้ามากกว่าที่จะมีการใช้ฟืนและถ่าน จากการดำเนิน
งานของโครงการฯ จึงทำให้เกิดการทดลองปฏิบัติการ
เพื่อปรับวิถีชีวิตสู่ความพอเพียงด้วยการลดค่าใช้จ่ายด้าน
พลังงานและหาทางเลือกในกลุ่มงานพลังงานทางเลือกใหม่
โดยโครงการฯ ได้สนับสนุนครัวเรือนพอเพียงอาสาให้เกิด
การเรียนรู้ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการประหยัดพลังงาน
และเป็นพลังงานทางเลือก โดยจัดการอบรมการเผาถ่าน
ประสิทธิภาพสูง และฝึกอบรมการปั้นเตาซูปเปอร์อั้งโล่ หลัง
จากผ่านการอบรมไปแล้วนั้น พบว่าครัวเรือนพอเพียงอาสา
ได้นำความรู้ไปปฏิบัติทำให้เกิดการเรียนรู้ในการพึ่งตนเอง
ด้านพลังงาน โดยนำการเผาถ่านด้วยถัง ๒๐๐ ลิตร ไปใช้
ในการดำเนินชีวิต ทำให้เกิดการลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงาน
ในส่วนของการหุงต้ม นอกจากนั้น ยังมีบุคคลที่สามารถปั้น
เตาซูปเปอร์อั้งโล่หรือเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูงได้จำนวน
๑๐ คน และมีวิทยากรชุมชนที่สามารถถ่ายทอดความรู้ใน
การปั้นเตาซูปเปอร์อั้งโล่ได้ประจำจุดเรียนรู้ ๘ แห่ง

อาชีพเสริมเพิ่มรายได้

การประกอบอาชีพของชาวบ้านส่วนใหญ่จะเป็นอาชีพด้านการเกษตร การทำนาปลูกข้าว ปลูกพืชเศรษฐกิจ แรงงานรับจ้างทั้งในและนอกชุมชน แต่เนื่องจากกระแสความเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆ ทำให้ส่งผลกระทบต่อสถานะทางด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ภาระหนี้สินที่มีมากขึ้น เนื่องจากมีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย จึงทำให้ตำบลหาทางออกร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านั้นให้มีค่าใช้จ่ายที่ลดลง ซึ่งโครงการได้มีส่วนสนับสนุนให้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดอบรมเพิ่มทักษะอาชีพให้กับกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในครัวเรือนและสร้างเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนพอเพียงอาสาในด้านต่างๆ ได้แก่ การทำปุ๋ยชีวภาพ การผลิตของใช้ในครัวเรือนการทำสบู่ แชมพูและน้ำยาล้างจาน นอกจากนี้ ยังมีการสานต่อ

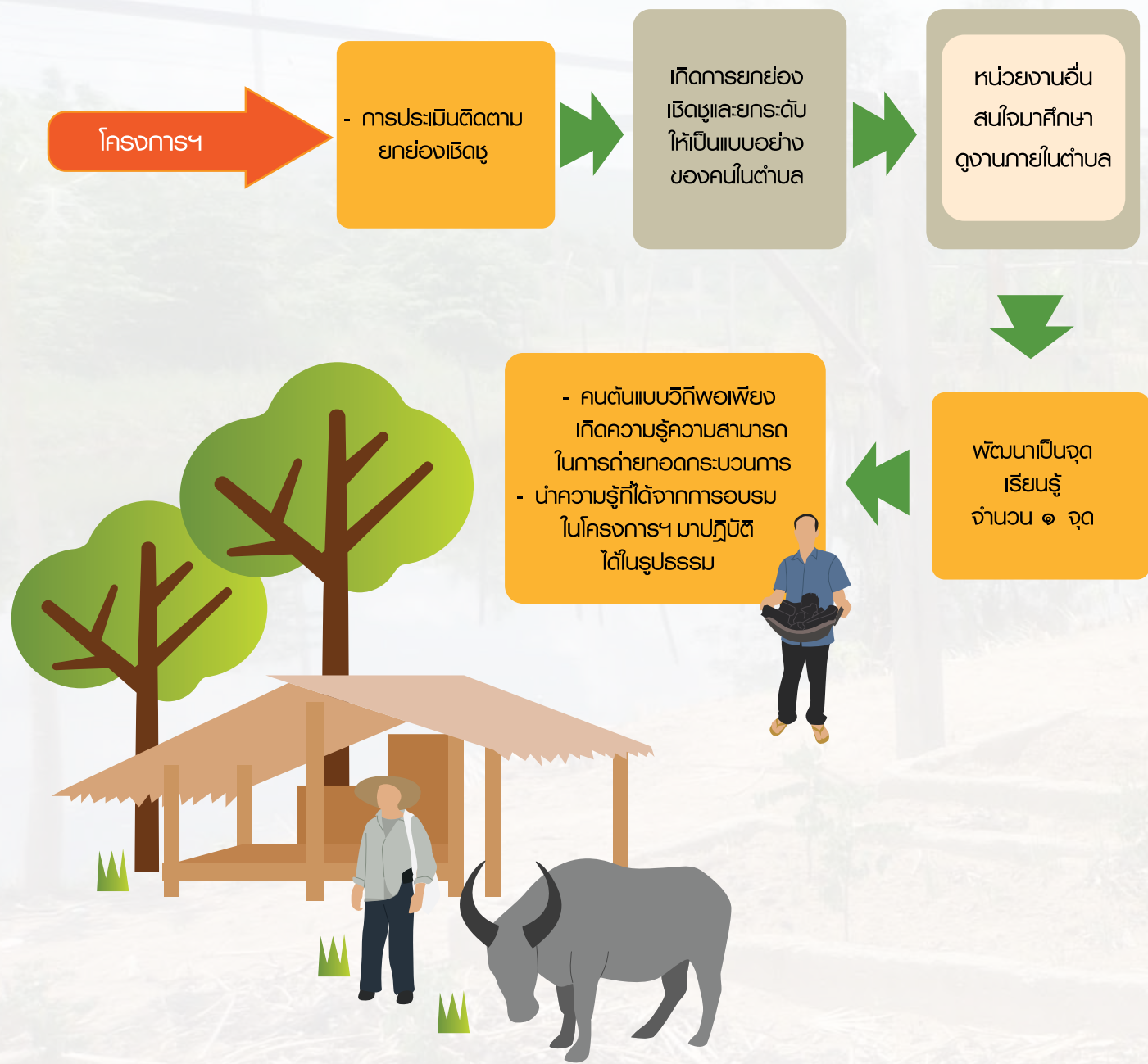

ภูมิปัญญาด้านการจักสานโดยการให้ผู้รู้ในชุมชนเป็นผู้ถ่ายทอด เช่น การทำกระด้ง และการทำไม้กวาด เป็นต้น

ผลที่เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ทำให้ลดค่าใช้จ่ายจากการซื้อและหันมาผลิตทำใช้เองในครอบครัว เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า สบู่ ยาสระผม ปุ๋ยชีวภาพและภาชนะจากเครื่องจักสาน รวมไปถึงการลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานหันกลับมาใช้พลังงานเนื่องจากชาวบ้านทดแทนเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดบุคคลที่สามารถถ่ายทอดเรื่องการทำของใช้ในครัวเรือนจำนวน ๓๐ คน และการทำปุ๋ยชีวภาพจำนวน ๑๐ คน และเกิดวิทยากรชุมชนที่สามารถเป็นจุดเรียนรู้ในการทำของใช้ในครัวเรือน จำนวน ๑ จุด และการทำปุ๋ยชีวภาพ จำนวน ๑ จุด

คนต้นแบบวิถีพอเพียง

จากการใช้ชีวิตแบบพอเพียง ปลูกอยู่ปลูกกิน และหลังจากที่ได้เข้าร่วมโครงการฯ ทำให้คณะทำงานได้มองเห็นความสำคัญของบุคคลที่ดำเนินชีวิตตามรอยพระบาทของพ่อหลวง มีแนวคิดในการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการฯ และเป็นการสร้างกำลังใจให้กับบุคคลที่ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลอื่นๆ ทั้งภายในและนอกตำบลได้เป็นอย่างดี จึงได้มีการคัดเลือกบุคคลต้นแบบและการจัดการประเมินผล เพื่อยกระดับจากครัวเรือนพอเพียงอาสา มาเป็นครัวเรือนต้นแบบวิถีพอเพียงขึ้นในตำบล

ผลที่เกิดขึ้นคือ การสร้างแรงกำลังใจในการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง และทำตัวให้เป็นแบบอย่างให้แก่คนในชุมชน จึงได้เกิดเป็นจุดเรียนรู้ด้านคนต้นแบบวิถีพอเพียงขึ้นในตำบลจำนวน ๑ จุด 💧

■ แผนทึ่ความรู้

รายชื่อแหล่งเรียนรู้ตามลำนางแก้ว

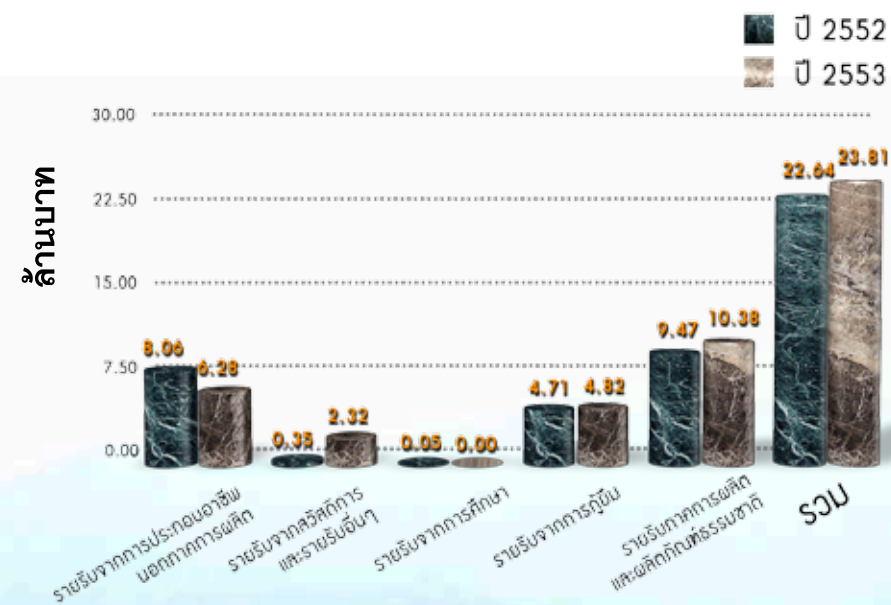
จุดเรียนรู้

- ๑ จุดเรียนรู้เรื่องการท่าของใช้ในครัวเรือน
- ๒ จุดเรียนรู้การทำปุ๋ยชีวภาพ
- ๓ จุดเรียนรู้การปลูกผักหวานป่า
- ๔ จุดเรียนรู้พลังงานทดแทน

■ ลดรายจ่าย = เพิ่มรายได้

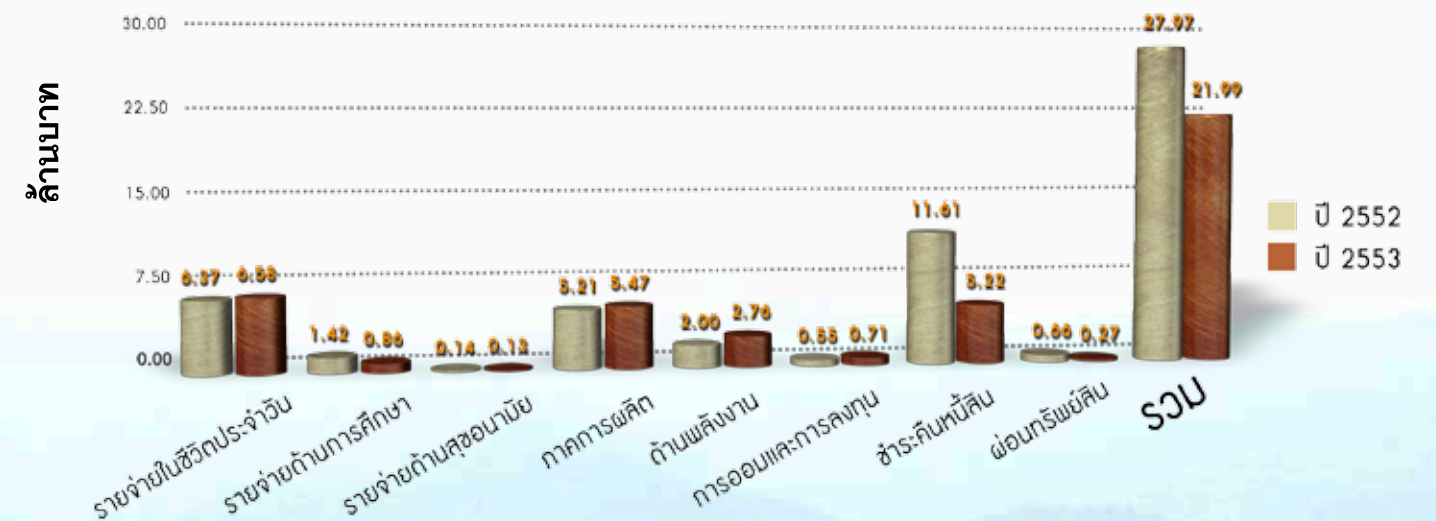
จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเศรษฐกิจและพลังงาน ในภาพรวมของตำบลระหว่างปี ๒๕๕๒-๒๕๕๓ พบว่า รายรับรวมปี ๒๕๕๓ เพิ่มขึ้น ๑.๑๘ ล้านบาท คิดเป็น ๕% ของรายรับรวมปี ๒๕๕๒ รายรับที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด มาจากสวัสดิการและรายรับอื่นๆ ภาคการผลิตและผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ เพิ่มขึ้น ๑.๘๗ และ ๐.๘๑ ล้านบาท ตามลำดับ ดังแผนภูมิ ๑

แผนภูมิ ๑ เปรียบเทียบข้อมูลรายรับรวมระหว่างปี ๒๕๕๒-๒๕๕๓

รายจ่ายรวมปี ๒๕๕๓ ลดลง ๕.๘๘ ล้านบาท คิดเป็น ๒๑% ของรายจ่ายรวมปี ๒๕๕๒ รายจ่ายที่ลดลงมากที่สุด มาจากชำระหนี้สิน ลดลง ๖.๓๘ ล้านบาท ดังแผนภูมิ ๒

แผนภูมิ ๒ เปรียบเทียบข้อมูลรายจ่ายรวมระหว่างปี ๒๕๕๒-๒๕๕๓

ปริมาณการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ที่ลดลง
จากการทำกิจกรรมตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมโครงการฯ

ตำบลลำนางแก้วลดการปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ลงได้ ๑,๙๘๑,๗๒๔ กิโลกรัม จากกิจกรรม
การปลูกต้นไม้ การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุธรรมชาติ การทำปุ๋ยอินทรีย์ และพลังงานทดแทนที่
ใช้แทนแก๊สหุงต้ม และกิจกรรมรณรงค์การประหยัดพลังงาน

หน่วย : กิโลกรัม CO₂

กิจกรรม	ปริมาณ CO ₂ ที่ลดการปล่อย
ปลูกต้นไม้	1,882,300
แปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุธรรมชาติ	47,190
การทำปุ๋ยอินทรีย์	48,189
พลังงานทดแทนที่ใช้แทนแก๊สหุงต้ม	3,380
กิจกรรมรณรงค์การประหยัดพลังงาน	665
รวม	1,981,724

หมายเหตุ : เก็บข้อมูลจากกลุ่มครัวเรือนพอเพียงอาสาที่เข้าร่วมโครงการฯ

ภาคผนวก

รายชื่อคนต้นแบบ...บทสรุปความพอเพียง

ยงยุทธ กาฬสินธุ์ การทำเกษตรผสมผสาน

"ด้วยศรัทธาแห่งรัก..ผักหวานป่าคือคำตอบ
สุดท้าย"

วิชัย กงจันทร์ การทำเกษตรผสมผสาน

"รายได้กับรายจ่าย...ถ้ายังลบล้างกันไม่ได้
ความพอเพียงของเราก็ยังไม่เกิด"

แสงจันทร์ โอตฉิมพลี การทำเกษตรผสมผสาน

"วันนี้เรายังมีข้าวปลูกไว้กินเองไม่ได้ไปขอกิน
หรือซื้อกินเราก็ไม่ต้องทะเลาะเถียงมาก เอาแค่
มันสำปะหลังและอ้อยที่ปลูกไว้ขายมีเงินไว้กินไว้
ใช้ซื้อพอเลี้ยงชีวิตได้ก็เพียงพอแล้ว ค่อยไปผลไม้ที่
ปลูกเอาไว้เนี่ยแหละจะเป็นสิ่งหนึ่งที่จะเอาไว้กินและ
จะปลูกผักสวนครัวเอาไว้กินเล็กๆ น้อยๆ ก็พออยู่
ได้แล้ว"

แม่ลือ ดุงสูงเนิน ผู้นำชุมชน

"หัวใจผู้นำ ทำงานรับใช้ป่า"

กาวิ๋ งาทิง พลังงานทดแทน

"ถ่านเป็นพลังงานชั้นดีในครัวเรือนสามารถลด
การใช้ก๊าซหุงต้มลดการตัดต้นไม้ทำลายป่าเป็นการ
หาพลังงานใหม่จากสิ่งรอบตัวมาใช้ในชีวิตประจำวัน
สร้างความภูมิใจและยังมีความรู้ที่สามารถถ่ายทอด
ให้แก่คนอื่นๆ ได้"

วันชัย ครสระน้อย การทำเกษตรผสมผสาน

"การทดลองปลูกพืชอย่างนี้ได้ความรู้ไม่มีที่
สิ้นสุด เหมือนกับเป็นวิชาๆ หนึ่งที่ต้องเรียนรู้ไปเรื่อย
ไม่มีที่สิ้นสุด อยู่แบบนี้ชีวิตไม่ต้องดิ้นรน มีความสุข
สนุกที่ได้ทำ"

รายชื่อครัวเรือนพอเพียงอาสา

๑. นางเทียน เจตนา	๒๔. นางเปด กองจะโป๊ะ	๔๗. นางละมัลย์ สนิทชอบ	๗๐. นายจรัญ ไชยระน้อย
๒. นางเสม็ด แสนพรมราช	๒๕. นางจุล แซ่มครบุรี	๔๘. นางสาวสาริตา พันธุ์จะโป๊ะ	๗๑. นายเจริญ ชัชวาล
๓. นางนลิน ฝอยตะคุ	๒๖. นางจันทร์ตรา เต็มพรมราช	๔๙. นางสาวอาทิตย์า พันธุ์จะโป๊ะ	๗๒. นายสมทรง ผายจะโป๊ะ
๔. นางสุจินต์ พุ่งตะคุ	๒๗. นางอำไพ ฝายฉิมพลี	๕๐. นางอ้อย อักษรพรมราช	๗๓. นางแจ่ม มีตรตะขบ
๕. นางประสงค์ พุ่งตะคุ	๒๘. นางระเบียบ ไกรยุทธ	๕๑. นายวันชัย ครสระน้อย	๗๔. นางคอน มีตรตะขบ
๖. นายประจวบ กรวดสระน้อย	๒๙. นารุณรัตน์ ทามิ	๕๒. นายจำลอง แทนพรมราช	๗๕. นายเสริม กวนชา
๗. นางเกลี้ยง พลอยสระน้อย	๓๐. นางอารียา ทอนสำโรง	๕๓. นางมนทกานต์ สิริพรพนิต	๗๖. นางโชติกา สิทธิหิรัญ
๘. นายสมบัติ สุขตะคุ	๓๑. นายกิตติ ควรสำโรง	๕๔. นางเพลิน สูงใหม่	๗๗. นายกาวิ๋ งาทิง
๙. นางหนูกาน แก่นแก้ว	๓๒. นายสมเดช จงพรมราช	๕๕. นางสงบ มีพวง	๗๘. นางสาวอุษา เข้มนางน
๑๐. นายกอบชัย จวงตะขบ	๓๓. นายสาหัส จรรยา	๕๖. นางสาวบุรณ์ ชิตพรมราช	๗๙. นางบังอร เป้นพะเนา
๑๑. นายศักดิ์ชัย แอบสำโรง	๓๔. นางสาวลำพัน จงพรมราช	๕๗. นางบัวเผื่อน พันธุ์จะโป๊ะ	๘๐. นางพรพิศ กาฬสินธุ์
๑๒. นางรุ่งอรุณ นรินทรเจตน์	๓๕. นายเลิง ปั้นพรมราช	๕๘. นางลือ ดุงสูงเนิน	๘๑. นางแสงจันทร์ อุกกระโทก
๑๓. นายธีรภพ ชิตสระน้อย	๓๖. นางสมัย จันทราพรมราช	๕๙. นายประจักษ์ แก้วตาแสง	๘๒. นายดวง อ่อนตะคุ
๑๔. นายพันธ์ แดสูงเนิน	๓๗. นายใหญ่ กิ่งกระโทก	๖๐. นายสยาม ดุงสูงเนิน	๘๓. นางสงบ เทียนฉิมพลี
๑๕. นางแสงจันทร์ แทนพรมราช	๓๘. นางแสงจันทร์ โอตฉิมพลี	๖๑. นางไพรินทร์ หวยชัยภูมิ	๘๔. นางเต้า ขอมพรมราช
๑๖. นางประเสริฐ พงษ์ไทย	๓๙. นายชาติ งามสระน้อย	๖๒. นางวาจา ทาสะคุ	๘๕. นางไสว สร้างตะขบ
๑๗. นางเสน่ห์ แดสูงเนิน	๔๐. นางสาวชิต โอตฉิมพลี	๖๓. นายวิจิต เหล็งเจริญ	๘๖. นางอ๊ว ผาพรมราช
๑๘. นางทองชด มงคลตะคุ	๔๑. นางบุญเข้า ฝั่งฉิมพลี	๖๔. นางขวัญนา พอนพรมชาย	๘๗. นางเทียม ชาญชัยชูกิจ
๑๙. นางทองมี กองจะโป๊ะ	๔๒. นางใบ ฉิงสระน้อย	๖๕. นางชิน ไตสูงเนิน	๘๘. นางสาวบุญ จงจำ
๒๐. นางอัน ปนสระน้อย	๔๓. นายประสาน จรโคกกวาง	๖๖. นางนิตยา คานิล	๘๙. นายวิชัย กงจันทร์
๒๑. นางสาวสมคิด ปนสระน้อย	๔๔. นายศรี หาญกระโทก	๖๗. นายสุที ชาญกิจ	๙๐. นายขงยุทธ กาฬสินธุ์
๒๒. นางคุ่น สอนสระน้อย	๔๕. นางหวาด จันตราพรมราช	๖๘. นายทศยา ดุงสูงเนิน	
๒๓. นายไพฑูล มงคลตะคุ	๔๖. นายสี มงคลพรมราช	๖๙. นางเรณู ทุมจังหรีด	

ทีมงานภาคสนาม ปตท.

เจ้าหน้าที่ประจำตำบล	นางสาวนิภา แอบสำโรง
เจ้าหน้าที่ประจำภาค	นายคลรวี สีสอน
ที่ปรึกษาภาค	นายวีระ นิใจไตรรัตน์

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
๕๕๕ ถนนวิภาวดีรังสิต จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทร. ๖๖(๐)-๒๕๓๗-๒๐๐๐
www.pttplc.com